

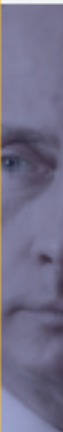

Rusland

BOCCINE

20 jaar na de ondergang van de Sovjet-Unie

Studium Generale organiseert
in samenwerking met de
opleiding Russische Studies:

zondag 30 oktober 2011

Film: *Cargo 200*

(2007, regie: Aleksei Balabanov)

Otto Boele, universitair hoofddocent

Russische Letterkunde, Faculteit der

Geesteswetenschappen, Universiteit Leiden

Cargo 200 is een omstrede Russische film die een beeld geeft van de Sovjet Unie in 1984 tegen de achtergrond van de oorlog in Afghanistan. De titel van de film verwijst naar de met zink beklede kisten waarin de dode Russische soldaten naar huis werden verscheept. Otto Boele zal een inleiding geven op deze film.

woensdagavond 9 november 2011

Het Stalinisme opnieuw bekeken

Erik van Ree, universitair docent bij de

opleiding Europese Studies, Faculteit der

Geesteswetenschappen, Universiteit

van Amsterdam

Tot de ineenstorting van de USSR in 1991 was onze kennis over het stalinisme beperkt. Omdat de archieven gesloten bleven, waren historici voornamelijk aangewezen op de informatie in officiële Sovjet-publicaties en memoires van vluchtelingen naar het Westen. Er werd gesproken van 'kremlinologie', het uit kleine aanwijzingen afleiden van de intenties van het Kremlin. Sinds de opening van veel archieven heeft het onderzoek naar de periode Stalin (1928-53) een enorme kwalitatieve (en kwantitatieve) inhaalslag gemaakt. Deze lezing zal gaan over de vraag welke nieuwe inzichten dit ons heeft opgeleverd. Betoogd zal worden dat onze kennis op een aantal gebieden gedetailleerder geworden is, terwijl op andere gebieden wezenlijk nieuw inzicht is ontstaan. Voorts zal worden betoogd dat door de opening van de archieven het debat tussen 'traditionele' en 'revisio-nistische' historici deels achterhaald is.

**Tijd om de balans op te maken:
Wat zeggen Russische films van nu
over de Sovjet-Unie? Wat zijn we in de
laatste twintig jaar te weten gekomen
over het Stalinisme? Hoe leeft men
op dit moment in Rusland? Hoe is de
wereld veranderd na het uiteenvallen
van de Sovjet-Unie? Waarom is de
relatie tussen Rusland en Europa zo
moeizaam? En hebben de verkiezingen
in december 2011 en maart 2012
eigenlijk wel zin?**

Ondermeer aan de orde zullen komen: Stalins persoonlijkheid en zijn ideologische insteek, de Oekraïense hongersnood van 1932-33, de moord op Sergej Kirov, de Grote Terreur, de aard van de Goelag, het systeem van economische planning, Stalins voorbereidingen op de Tweede Wereldoorlog, het dagelijks leven, en de Sovjetisering van Oost-Europa.

woensdagavond 16 november 2011

'Van Moskou tot' (2009, 2010, VPRO) Leven in Rusland

Wie kan hier beter over vertellen dan Jelle Brandt Corstius, schrijver van 'Rusland voor gevorderden', 'Kleine landjes' en 'Van Moskou tot Medan'. Helaas voor ons is hij op dit moment niet in Nederland, maar zijn boeken vormen de basis voor twee series over Rusland, die hij voor de VPRO heeft gemaakt. De eerste is 'Van Moskou tot Magadan' waarin hij van west naar oost reist en het accent ligt op het eindeloze Russische platteland en de dorpen. In de tweede serie 'Van Moskou tot Moermansk' reist hij van noord naar zuid langs de Wolga en komt hij langs relatief onbekende miljoenensteden waaronder Moermansk. Vanavond krijgt u uit beide series één aflevering te zien om een beeld te krijgen over het leven van vandaag de dag in Rusland.

woensdagavond 23 november 2011

Rusland en de wereldpolitiek

Jaap de Wilde, hoogleraar Internationale Betrekkingen en Machtspolitiek, Rijksuniversiteit Groningen

De Sovjet-Unie heeft vanaf haar ontstaan een hoofdrol gespeeld in de wereldpolitiek, vooral in de Tweede Wereldoorlog en uiteraard de Koude Oorlog. Paradoxaal genoeg is haar einde van even groot belang. Het einde van de bipolariteit met de Verenigde Staten leidde

tot veel speculatie over de nieuwe wereldorde. Wie zijn de nieuwe spelers op het schaakbord van de wereldpolitiek en wat is aan de 'spelregels' veranderd? Welke rol speelt Rusland tegenwoordig? De huidige generatie studenten kent Rusland vooral als een chaotisch bestuurd land, drijvend op olie en gas, met veel potentieel, maar nog meer problemen. Een toekomst van nog verder verval is denkbaar: Rusland als *failed state*. Voor hun docenten (en menig Oost-Europeaan) klinkt de echo van de Koude Oorlog echter nog luid: Rusland als een potentiële nieuwe wereldmacht. Ruslands wereldpolitieke betekenis lijkt dus altijd problematisch: laverend tussen supermacht en super-Somalië. Hoe problematisch, wordt in deze lezing belicht binnen de contouren van de huidige mondiale machtsconstellatie.

woensdagavond 30 november 2011

De verhouding tussen Rusland en de EU; Kunt u me de weg terug vertellen naar de belle époque?; Hoe reset je de 20ste eeuw? Christof van Agt, senior onderzoeker bij het Nederlands Instituut voor Internationale Betrekkingen Clingendael

Nu twee decennia na de val van de Berlijnse muur en het uiteenvallen van de Sovjet-Unie, voor de een de reset of all resets voor de ander onverkort een ramp, dreigt het vertrouwen in een onverdeeld Europa, waarvan de humanistische waarden en markten als een baken voor Ruslands integratie aan de poort van de vrije wereld economie stonden, door de aanwas van gebeurtenissen en gemiste kansen vast te lopen op een groeiende geopolitieke zandbank.

De stilte die op dit moment heerst in de relatie tussen Rusland en de EU leidt tot toenemende spanningen op het gebied van de energievoorziening en sociaal economische

integratie op het Europese continent. Wat voor gemiste kansen liggen er in het verschieft? Tegen de achtergrond van de Arabische lente en de toenemende afhankelijkheid van de EU wat betreft de import van energie blijkt dat Rusland aan een 'democratisch nihilisme' en de EU aan ontwijkend gedrag leidt. Wordt het afstoffen van real politiek of de herontdekking van een Europees elan waarin de EU met Rusland voortvarend de 21ste eeuw in kan?

woensdagavond 7 december 2011

**Russische politiek:
hebben verkiezingen zin?**

André Gerrits, hoogleraar Russische Geschiedenis en Politiek, Faculteit der Geesteswetenschappen. Universiteit Leiden

Rusland staat aan de vooravond van een nieuwe verkiezingscyclus. In december vinden verkiezingen voor de Doema (de Russische Tweede kamer) plaats en in maart 2012 volgen presidentsverkiezingen. In Rusland, waar macht vaak zwak is geïnstitutionaliseerd en sterk aan personen is gekoppeld, is politieke machtsopvolging een risicovolle kwestie. Ze wordt geïmproviseerd en gemanipuleerd, en uiteindelijk aan de kiezer voorgelegd (niet om te kiezen maar om in te stemmen). Maar waarom worden er eigenlijk verkiezingen gehouden in een autoritair land als Rusland? Waarom doen de machthebbers zoveel moeite de schijn van democratie op te houden? En wat vindt de Russische bevolking: accepteert ze haar rechteloosheid of is er een reële kans op 'Arabische toestanden'? Deze lezing gaat over de essentie van de Russische politiek, over de ongemakkelijke combinatie van een goedgevoelde vrije samenleving en een gesloten, autoritair politiek bestel. Hoe stabiel is de politieke orde in Rusland werkelijk?

Toegang gratis. Iedereen is welkom!

Tijd en plaats:

Zondag 30 oktober

14.30 tot 17.00 uur

zaal B0-17

Kamerlingh Onnesgebouw

Steenschuur 25

Leiden

Woensdagavonden

19.30 tot 21.00 uur

zaal 003

Lipsiusgebouw (1175)

Cleveringplaats 1

Leiden

Informatie/organisatie:

Studium Generale Universiteit Leiden

Postbus 9500

2300 RA Leiden

y.leunissen@sea.leidenuniv.nl

071 527 7283 / 7295 / 7296

www.studiumgenerale.leidenuniv.nl